

**Πανηγυρικός Λόγος Αν. Επάρχου Κερύνειας κ. Ανδρέα Λουκά
για την Εθνική Επέτειο της 28^{ης} Οκτωβρίου 1940
Παρασκευή, 28 Οκτωβρίου 2016, 9.30 π.μ.
Μητροπολιτικός Ναός Αποστόλου Βαρνάβα στην Κοκκινοτριμιθιά**

Σεβαστό Ιερατείο,

Έντιμοι κύριοι Βουλευτές

Κυρίες και Κύριοι Εκπρόσωποι των Κομμάτων

Κύριε Διοικητά του Συντάγματος και Αξιωματικοί της Εθνικής Φρουράς

Αγαπητοί Πρόεδροι και Μέλη των Κοινοτικών Συμβουλίων

Κοκκινοτριμιθιάς, Παλαιομετόχου, Μάμμαρι,
Αγίων Τριμιθιάς, Δένειας και Μενοίκου

Ελληνίδες και Έλληνες,

Η 28^η Οκτωβρίου 1940 είναι ημέρα μνήμης και τιμής. Το έπος του '40 είναι ένα μάθημα ιστορίας για κάθε επίδοξο δυνάστη λαών. Είναι ένα μήνυμα, που πηγάζει μέσα από τους αγώνες και τις θυσίες των προγόνων μας.

Μετά την Χιτλερική εισβολή στην Πολωνία και αργότερα στη Γαλλία, η Ιταλία του Μουσολίνι στράφηκε προς την Ελλάδα, η κατάκτηση της οποίας θα της έδινε μία σημαντική επίβλεψη της Ανατολικής Μεσογείου και της Βορείου Αφρικής. Την εποχή εκείνη, η Ελλάδα προσπαθούσε να αποφύγει την ανάμιξή της στον πόλεμο για διάφορους λόγους, ένας εκ των οποίων ήταν η ελλιπής τεχνολογική δυνατότητα του στρατού έναντι στην πολυδύναμη πολεμική μηχανή των χωρών του Άξονα.

Η υποδουλωμένη Ευρώπη παρακολουθούσε με κομμένη την ανάσα την μικρή Ελλάδα που τολμά να αντιταχθεί με το μικρό της ανάστημα και την μεγάλη καρδιά, αλλά και με την αυτοπεποίθηση την οποία γεννά η ιδέα της τιμής και της Ελευθερίας στη πολεμοχάρη βία του Ιταλικού φασισμού.

Ο δικτάτορας Μουσολίνι, ανέμενε ότι θα κατακτούσε τη μικρή και φαινομενικά αδύναμη Ελλάδα, σε έναν πολύ σύντομο πόλεμο. Έτσι στις 15 Αυγούστου 1940, βυθίζει το ελληνικό πολεμικό πλοίο “Ελλη”. Ακολούθως, τα ξημερώματα της 28^{ης} Οκτωβρίου 1940, ο Ιταλός πρεσβευτής στην Αθήνα επιδίδει στον τότε πρωθυπουργό της Ελλάδας Ιωάννη Μεταξά, ένα προκλητικό τελεσίγραφο και απαιτεί «γην και ύδωρ». Οι Έλληνες άρχισαν να συνειδητοποιούν ότι για μία ακόμα φορά θα έπρεπε να υπερασπιστούν την ελευθερία τους, όπως έπραξαν τόσες άλλες φορές στο παρελθόν εξ’ αιτίας της σημαντικότητας γεωστρατηγικής θέσης που κατέχει η Ελλάδα.

Η απάντηση δε θα μπορούσε να ήταν διαφορετική: **ΟΧΙ. Ένα ηχηρό ΟΧΙ**, βγαλμένο από τα βάθη της περήφανης Ελληνικής Ιστορίας, που οδήγησε μεμιάς τις αγουροξυπνημένες ελληνικές ψυχές απέναντι στις αστραφτερές Ρωμαϊκές λόγχες. Έτσι τα ξημερώματα της 28^{ης} Οκτωβρίου του 1940, η Ελλάδα ενεπλάκηκε στη μεγάλη τραγωδία του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου.

Ο Μουσολίνι και οι στρατηγοί του ξαφνιάστηκαν με το ΟΧΙ της Ελλάδας! Ανέμεναν πως ο εκφοβισμός που υπέστησαν με τον τορπιλισμό της «Έλλης» - είχαν προετοιμάσει το έδαφος για μια άνευ όρων παράδοση. Οι Έλληνες, χωρίς να λογαριάσουν την υπεροπλία του αντιπάλου, ενωμένοι, ακολούθησαν το προσκλητήριο για τη μάχη και όρμησαν στα πεδία του πολέμου, πιστοί στις προσταγές της Ιστορίας τους.

Στην Πίνδο, **Υπέρ πίστεως και πατρίδος μαχόμενοι**, οι Έλληνες αναχαιτίζουν τον εχθρό και τον καταδιώκουν από βουνοκορφή σε βουνοκορφή, πάνω στα χιονισμένα βουνά της Πίνδου. Η ιαχή «**Αέρα-Αέρα!**» έκοβε τα πόδια του εχθρού. Οι Ιταλοί στρατιώτες, συνειδητοποιώντας την καταστροφή στην οποία οδηγούσε την Ιταλία ο Μουσολίνι, σταματούσαν τον πόλεμο και παραδίνονταν. Χιλιάδες οι αιχμάλωτοι, ενώ η θριαμβευτική πορεία του ελληνικού στρατού συνεχιζόταν αδιάκοπα. Κορυτσά, Άγιοι Σαράντα, Αυλώνα, Τεπελένι, Αργυρόκαστρο, οι πόλεις έπεφταν η μία μετά την άλλη, και η Ελλάδα σημείωνε τεράστια νίκη, αφήνοντας έκπληκτο όλο τον κόσμο.

Οι νίκες των Ελλήνων αφυπνίζουν την ανθρωπότητα και εκπέμπουν μια λάμψη απείρου ηθικής σ' όλη την οικουμένη. Σύσσωμος ο παγκόσμιος τύπος, ασχολείται με τα Ελληνικά κατορθώματα και παρομοιάζει τους αγώνες της Ελλάδας κατά του Μουσολίνι **με τον αγώνα του Λεωνίδα των Θερμοπυλών κατά του Ξέρξη.**

Στην ελληνοαλβανική μεθόριο πολεμούν και οι Ηπειρώτες, γέροι, γριές, κορίτσια, γυναίκες και παιδιά. Φορτωμένοι τα ελάχιστα πολεμοφόδια καθώς και τραυματίες στην πλάτη τους, σκαρφαλώνουν σε γκρεμούς, μέσα στη βροχή, μέσα στο σκοτάδι, το ψύχος και τα χιόνια, ενώ η θριαμβευτική πορεία του ελληνικού στρατού συνεχίζεται.

Ο ανεφοδιασμός του ελληνικού στρατού γίνεται δραματικός. Η τροφή περιορίζεται στο ελάχιστο, τα ζώα αποδεκατίζονται, οι χιονοθύελλες δέρνουν τα βουνά και τυφλώνουν τους άντρες, που προσπαθούν να κρατηθούν στις προφυλακές, παραμένοντας ακλόνητοι στις θέσεις τους. Τα αυτιά τους έχουν κουφαθεί από τον θόρυβο των κανονιών και τα δάχτυλά τους έχουν κοκαλώσει στη σκανδάλη. Οι Ελληνικές δυνάμεις προελαύνουν νικηφόρα πέρα από τα σύνορα και ρίχνουν τους Ιταλούς στη θάλασσα. Οι Ελληνικές σημαίες κυματίζουν περήφανες σε κάθε χωριό, σε κάθε πόλη.

Ο επικός αγώνας των Ελλήνων στη Βόρεια Ήπειρο παραμένει στην ιστορία ως σημείο αναφοράς και τιμής. Είναι χαρακτηριστική η φράση που φέρεται να είπε ο Ουίνστον Τσώρτσιλ, έκθαμβος από το μεγαλείο της ψυχής και του ηρωισμού των Ελλήνων: **“Από τώρα και στο εξής δε θα λέμε ότι οι Έλληνες πολεμούν σαν ήρωες αλλά ότι οι ήρωες πολεμούν σαν Έλληνες.”**

Δεν ήταν η πρώτη φορά που οι Έλληνες αντιμετώπιζαν αριθμητικά υπέρτερους και τεχνολογικά αρτιότερους εχθρούς. Η ιστορία μας θυμίζει τους Περσικούς πολέμους και την ηρωική Επανάσταση του 1821. Με το ίδιο απαράμιλλο θάρρος και «*με το χαμόγελο στα χείλη*» όπως τραγούδησε και η Σοφία Βέμπο ο Ελληνικός Στρατός ξεκίνησε την περιπέτεια του πολέμου στην Αλβανία. Στο νου μας έρχονται οι στίχοι του εθνικού μας ποιητή *Κωστή Παλαμά*, που ενθάρρυναν τους Έλληνες στρατιώτες:

***Αυτό το λόγο θα σας πω,
δεν έχω άλλο κανένα,
Μεθύστε με το θάνατο,
κρασί του Εικοσιένα!***

Συμπατριώτισσες και Συμπατριώτες,

Μπροστά στο μεγάλο αγώνα του Ελληνισμού, η Κύπρος δεν θα μπορούσε να μείνει αδρανής. Μόλις έφτασε η είδηση ότι η Ελλάδα βρίσκεται σε εμπόλεμη κατάσταση με την Ιταλία, στην Κύπρο απλώνεται ένα παραλήρημα ενθουσιασμού. Τα απαγορευμένα από το 1931 Ελληνικά σύμβολα, υψώνονται περήφανα σε κάθε γωνιά της Μεγαλονήσου και οι δρόμοι αντιλαλούν την ιαχή της βέβαιης νίκης. Οι Κύπριοι μαζεύουν χρυσάφι απ’ το υστέρημά τους, προσφέροντάς το στο ταμείο του αγωνιζόμενου Έθνους, ενώ χιλιάδες εθελοντές συγκεντρώνονται από το πρωί της 28^{ης} Οκτωβρίου έξω από το Ελληνικό Προξενείο και την Αρχιεπισκοπή ζητώντας να στρατευθούν κάτω από τη Γαλανόλευκη και ν’ αγωνιστούν για την Ελλάδα, για την ελευθερία.

Στην ελληνοϊταλική σύρραξη σπεύδουν, για να συμπορευθούν σε μια κοινή μοίρα με τους υπόλοιπους Έλληνες, περίπου **4000 Κύπριοι, ενώ άλλες 30,000** πολεμούν σε διάφορα άλλα μέτωπα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Οι Κύπριοι στρατιώτες, μάχονται με απαράμιλλο θάρρος για τη σωτηρία και τη δικαίωση της Ελλάδας.

Δεν ξεχνούμε τους ηρωικά πεσόντες στα βουνά της Αλβανίας, στις μάχες, ούτε τους αιχμαλώτους, ούτε αυτούς που βρίσκονται σήμερα θαμμένοι μακριά απ’ την πατρώα γη, στο στρατιωτικό κοιμητήριο Αθηνών και στο συμμαχικό κοιμητήριο Παλαιού Φαλήρου, αφανείς ήρωες του χρέους.

Εξοργισμένος ο Χίτλερ από την αποτυχία των Ιταλών που κόντεψε να ανατρέψει τα σχέδια του Άξονα στην ευρύτερη περιοχή, εισβάλλει στις 6 Απριλίου 1941 στην Ελλάδα μέσω της Βουλγαρίας και της Γιουγκοσλαβίας.

Παρά την αδυναμία της να ανακόψει τα χιτλερικά στρατεύματα, η Ελλάδα καταφέρνει να ανατρέψει το σύνολο των σχεδίων της Γερμανίας αναγκάζοντάς την να αναβάλει για 6 εβδομάδες την επίθεση κατά της Σοβιετικής Ένωσης, δημιουργώντας έτσι την πρώτη μεγάλη καμπή του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Η αντίσταση των Ελλήνων ήταν παραπάνω από ηρωική. Τέτοια, που ακόμη και ο Χίτλερ παραδέχθηκε σε ομιλία του ότι:

« Από όλους τους αντιπάλους μας, ο Ελληνικός λαός αγωνίσθηκε τόσο γενναία, ώστε ακόμα και αυτοί οι εχθροί του δεν δύναται να αρνηθούν την προς αυτόν εκτίμηση. Από όλους τους αντιπάλους, οι οποίοι μας αντιμετώπισαν, μόνον οι Έλληνες στρατιώτες πολέμησαν με παράτολμη και ύψιστη περιφρόνηση προς το θάνατο. Δεν συνθηκολόγησαν παρά μόνο όταν κάθε άλλη αντίσταση ήταν αδύνατη και απολύτως μάταιη.»

Στις 12 Οκτωβρίου του 1944 η Γερμανική κατοχή τελειώνει. Η Αθήνα απελευθερώνεται και η γαλανόλευκη κυματίζει ξανά στον Ιερό βράχο της Ακρόπολης. Το τέλος της τραγωδίας του πολέμου βρήκε την Ελλάδα κατακερματισμένη αλλά όρθια. Ο Ελληνικός λαός με το θάρρος και την αυτοθυσία του έλαμψε στην ιστορία των αιώνων.

Η Ελλάδα απέδειξε για μια ακόμα φορά σ' όλη την οικουμένη ότι όταν ένα έθνος μπορέσει να αγωνιστεί ενωμένο και ολόψυχα με αγάπη για ελευθερία, τότε θριαμβεύει η Αρετή, το λαμπρότερο εγκόσμιο μεγαλείο.

Φίλες και φίλοι,

Οι αγώνες του Ελληνικού Έθνους αποτελούν μέρος της ιστορικής παρακαταθήκης που μας κατέλειπαν οι πρόγονοί μας. Ένα συμβόλαιο Ελευθερίας γραμμένο με το αίμα τους, που αναζητεί ελληνικές ψυχές για να το μεταλαμπαδεύουν και να το συντηρούν μέσα στην πολυτάραχη ζωή και πορεία του έθνους.

Ελληνίδες και Έλληνες,

Οι συνθήκες μέσα στις οποίες διεξάγουμε τον δικό μας αγώνα, 76 χρόνια μετά, είναι πολύ διαφορετικές. Η Κύπρος μας σήμερα εξακολουθεί να βιώνει για 42 ολόκληρα χρόνια τις τραγικές συνέπειες της εισβολής και της κατοχής.

Χρέος όλων μας είναι να συνεχίσουμε τον αγώνα μας για μια διαρκή και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος που να αποκαθιστά τις βασικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων ανεξαιρέτα των Κυπρίων, περιλαμβανομένης και της άσκησης του δικαιώματος της επιστροφής.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας βρίσκεται σε εντατικές και κρίσιμες διαπραγματεύσεις με στόχο την συνολική επίλυση του Κυπριακού, στη βάση των

ψηφισμάτων του ΟΗΕ και άλλων διεθνών οργανισμών για την Κύπρο, του κοινοτικού κεκτημένου, του διεθνούς και του ευρωπαϊκού δικαίου.

Αγωνιζόμενος για την απομάκρυνση των κατοχικών στρατευμάτων και την κατάργηση των αναχρονιστικών Εγγυήσεων του 60' μας διαβεβαιώνει πως θα αγωνιστεί για να διασφαλίσει τα συμφέροντα του Κυπριακού Ελληνισμού.

Αγωνιζόμαστε για να δημιουργήσουμε ένα σύγχρονο, ευρωπαϊκό κράτος που μέσα από την κατοχύρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλοι ανεξαιρέτως οι Κύπριοι πολίτες, να μπορούν να απολαμβάνουν τα αγαθά της ελευθερίας, μιας σύγχρονης πατρίδας.

Το χρωστάμε σε όσους έδωσαν το αίμα τους για να είμαστε ελεύθεροι, σε όσες γενεές έφυγαν με το όραμα της επιστροφής, αλλά ιδιαίτερα στις γενιές που έχουν το μέλλον μπροστά τους και θα πρέπει να τους το διασφαλίσουμε. Θα πρέπει να διασφαλίσουμε ένα ειρηνικό, ένα σύγχρονο, αποτελεσματικό ευρωπαϊκό κράτος, στο οποίο να μπορούμε να συμβιώσουμε ειρηνικά και να προοδεύσουμε.

Η δόξα του 1940 ας αφυπνίζει, λοιπόν, την εθνική μας συνείδηση κι ας οδηγεί πάντα τις σκέψεις και τις ενέργειές μας η ακατάλυτη προσταγή των προγόνων μας: **"ΑΠΑΝΤΩΝ ΤΙΜΙΩΤΕΡΟΝ ΠΑΤΡΙΣ"**!

Τιμή και δόξα στους αθάνατους νεκρούς του έπους του '40.

Ζήτω η 28^η Οκτωβρίου!
